

möcüzələr yaradırdı

zərbaycanın musiqi tarixini vərəqləyəndə maraqlı bir məqam diqqəti cəlb edir. Aydın görünür ki, hər dövr özünün mahir tarzənlər pleyadasını yetişdirib. Bir zaman kəsiyində yaşayıb-yaradan, ecazkar tarı ustalıqla diləndirən sənətkarlar ənənəni yeni, eyni dərəcədə istedadlı gəncərə ötürüblər. Məhz bu səbəbdən tar indi də etibarlı əllərdədir.

Keçən əsrin 30-cu illərinin ortalarından başlayaraq ta yüzilliyin sonlarınaqədər bu ənənəyə, nəticə etibarilə Azərbaycan xalqına sədəqətli xidmət edən ustad tarzən Əliağa Quliyevin sənətdə öz üslubu, dəst-xətti, ifaçılıq yolu var idi.

Azərbaycan tamaşaçı və dinləyicilərinin yaşlı nəslə bu mahir ifaçını, görkəmli tar ustadını yaxşı xatırlayır. O, Sadiqcan, Mirzə Mansur, Qurban Pirimov, Əhməd Bakıxanov kimi sələflərinin sənət ənənələrini etibarlı davam etdirmiş və gələcək nəsillərə ötürmüşdür.

Əliağa Eyvaz oğlu Quliyev 1917-ci ildə Xəzərin sahilində, Bakı şəhərində dünyaya göz açmışdır. Quliyevlər ailəsi əslən Şamaxının Sarıtorpaq məhəlləsindən idi. Şamaxıda erməni vandallarının törətdiyi qırğınlar onların doğmalarından, qohum-qərəbasından da yan keçməmişdi.

Həmin illərdə ailə Bakıya üz tutmuşdu. O vaxtlar şəhər mühiti insanların düşüncə tərzində, həyata baxışlarında mühüm rol oynayırdı. Zəmanə ilə ayaqlaşmaq, yeniliklər, quruculuq, eyni zamanda dövrün təzadlı, gərgin olayları, narahatlıqlar Bakıda - şəhər mühitində özünü daha qabarıq şəkildə göstərirdi.

Lakin bütün bunlarla yanaşı, Quliyevlər ailəsi ata-baba yurdlarını unutmur, doğulduqları doğma torpaqlara - Şamaxıya hər yay gəlir-

dilər. Əliağa böyüdükcə erməni çəlladlarının törətdiyi qan-qada haqqında kədərli hekayələr, bəyatılar eşidirdi.

Bir yay Əliağa Şamaxıda, camaat arasında "Poçt yolu" adlandırılan küçədə balaca bir oğlanın tar çalmasını görür. Bu çalğı onun da kədərə, qüssəyə köklənmiş qəlbini titrədir. Atasından xahiş edir ki, ona da tar alsın. Ata oğlunun sözünü yerə salmır. Bakıya döndəndən sonra Əliağaya tar alır, üstəlik, onu tar dərnəyinə də yazdırır. İki-üç il o, beləcə tar çalmaqla məşğul olur. 1934-cü ildə isə Asaf Zeynallı adına orta ixtisas musiqi məktəbinin tar sinfinə qəbul edilir.

Bununla belə, Əliağa Quliyevin hələ o zaman peşəkar musiqiçi, tarzən olacağı qətiləşməmişdi. Bu məsələ adı bir təsadüf nəticəsində dəqiqləşdi. Görkəmli tarzən bunu belə xatırlayırdı: "Birinci kursda oxuyarkən nəzərimi bir elan cəlb etdi. Üzeyir bəy Hacıbəyli özünün təşkil etdiyi notlu xalq çalğı alətləri orkestrində işləmək üçün gənc istedadlar - tarçalanlar arasında müsabiqə keçirirdi.

Məni də özümü sınamaq qərarına gəldim. Üzeyir bəy mənə bir muğam, bir rəqs və bir neçə mahnı ifa etdirib diqqətlə qulaq asdı və deyəsən, xoşuna gəldi. Əlini çiynimə qoyub: "Afərin, oğlum, -dedi. - Sən artıq bu gündən

orkestrin üzvü olursan. Dərslərinlə yanaşı, məşqlərə də müntəzəm gəlməlisən". "Baş üstə, Üzeyir bəy" - deyib, otaqdan çıxdım. Bu, mənim Üzeyir bəyə ilk görüşüm idi. Məşqlərə çox zaman özü dirijorluq edərdi. Ansambldan fərqli olaraq, orkestrin tərkibində peşəkar musiqiçilərin olması mənim üçün böyük təcrübə məktəbi idi.

Bir gün Üzeyir bəy mənə və bir neçə başqa tarzanə təzəcə yazdığı "Koroğlu" operasında simfonik orkestrlə birgə tar partiyalarını çalmağı təklif etdi. Birlikdə məşqdən sonra 1936-cı ildə opera teatrında və radionun orkestrində daimi işləməyə başladım...

1937-ci ildə "Koroğlu" operasının böyük uğurla keçən ilk premyerasında simfonik orkestrin tərkibində Əliəğa Quliyev tar çalırdı. Ü.Hacıbəyli bu orkestrin tərkibində tar, balaban, kamança, nağara kimi xalq çalğı alətləri daxil edərək təkrarolunmaz milli kolorit yaratmışdı.

Növbəti ildə gənc tarzən Moskvada keçirilən Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənəti öngün-lüyündə iştirak edir. Bu öngünlükdə yüksək zövq və dünyagörüşünə malik Moskva tamaşaçısı simfonik orkestrin tərkibində milli alətləri görəndə xeyli təəccüblənir. Beləliklə, Əliəğa Quliyevin tale yolunun müəyyənləşməsində, ən ibrətamiz həyat məktəbi keçməsində dəhi Üzeyir bəyin böyük xidmətləri olmuşdur.

Əliəğa müəllim həmişə deyirdi ki, bu dahi insan öz nuru ilə milyonların ömrünü nurlandır- rıb. İllər keçsə də, Üzeyir bəyin ona olan səmi- mi münasibətindən fəxrli danışar, iftixar hissi keçirirdi. Maestro Niyazi söhbətlərində həmişə xüsusi vurğulayırdı ki, Üzeyir bəy neçə-neçə gəncə qayğı göstərmiş, diqqətini, sevgisini onlar- dan əsirgəməyib. Dahi bəstəkarın inandığı, ifa qabiliyyətini bəyəndiyi sənətlərdən biri də sevilən tarzən, sınaqlardan məğrur çıxmış Əliəğa Quliyevdir.

1939-cu ildə Əliəğa Quliyev Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının xor-dirijorluq fakültəsinə qəbul olunur. Lakin ali təhsilini heç yan- ya çatdırmamış İkinci Dünya müharibəsi baş- lanır. Tezliklə gənc tarzəni də cəbhəyə aparırlar.

...Ən çətin anlarda da qəlbində Azərbaycan

tərənləri səslənirdi. Elə bil onu düşmənlə üstünə hücumla qüvvətləndirən də, qanlı-qadala döyüş- lərdə ölümün caynağından qoparan, qoruyan da bu nəğmələr idi. Tarı da yanında idi. Sonra- lar yetirmələrinə həmişə deyirdi ki, tar Azər- baycan xalqının milli ruhunu canlandırır, milli musiqimizin özünəməxsusluğunu, təkrarolun- mazlığını, incəliyini tərənnüm edir. Elə bir adam tapılmaz ki, tarın səsinin seyrinə düşmə- sin, onun sözsüz nəğmələrini dinləməsin.

Amma Ukraynada gedən ağır vuruşmalar zamanı tarı məhv etmək, atmaq əmrini alır. Buna isə gənc sənətkarın gücü çatmır. Ona elə gəlir ki, tarı atarsa və ya basdırarsa, gələcəyi, sənəti torpağa gömülür. Tarı xəlvətçə öz qutu- suna qoyub Bakıya yola salır.

Bəlkə, bu hadisədə də bir rəmzi mənə var idi. Doğrudur, doğmaları tarın bu "gəliş"ndən qorxmışdular. Amma yüzrlə kilometr yol keçib Azərbaycana çatan tar sanki öz sahibin- in də, onun sənətinin də ölməzliyinin müjdə- çisi olmuşdu.

Əliəğa Quliyevin cəbhə həyatı müharibənin əvvəlindən - 1941-ci ildən başlamışdı. Hələ Belarusun Qomel vilayətinin Çausi şəhərində qa- tıldığı döyüşlərdən hünər, qeyrət sahibi olduğu özünü büruzə vermmişdi. O, cəmi bir neçə ay ər- zində rəbitəçi peşəsinə yiyələnmişdi. Halbuki başqaları buna bir ilə ancaq aılıb olalırdılar.

1942-ci ildə kiçik leytenant rütbəsində 712- ci atıcı alayın radio tağımına komandirlik edir. Əfə sonra isə rəbitə bölüyünün komandiri təyin olunur. Onun rəhbərlik etdiyi bölük bir çox odlu-alovlu döyüşlərdə fərqlənir. Orduya rəhbərlik edən marşal Biryuzov dəfələrlə rəşadətli döyüşçü olan bu Azərbaycan oğlunun xid- mətlerini qeyd edir.

1944-cü il sentyabrın 2-də Əliəğa Quliyev ağır qəlpə yararı alır. Bu, Varşava uğrunda ge- dən ağır döyüşlərin birində baş verir. İxtisaslaş- mış sanitar qatırı ilə Cənubi Qafqaza çatdırı- lan yaralı döyüşçü sonra Bakının Bayıl ərazi- sindəki hərbi hospitala yerləşdirilir. Bir neçə ay hospitalda müalicə olunur.

Müharibə artıq sona çatmaqda idi. Yarala- rın tam sağaldıqdan sonra onu Salyan kazarma-

sında qərarlaşmış 402-ci Azərbaycan atıcı divi- ziyasının 839-cu alayında rəbitə komandiri tə- yin edilir. Tezliklə düşmənin məğlubiyət xə- bəri hər yana yayılır. Qələbə günlünü qvardiya kapitanı Ə.Quliyev Ələtlə Lənkoran arasında yerləşdirilmiş hərbi hissədə qarşılayır.

Əliəğa Quliyev odlu cəbhələrdə bütün Azərbaycan oğulları kimi cəsarətlə, qeyrətlə vuruşmuşdu. Döyüş sırası asgər olaraq atılsa da, qısa zamanda kapitan rütbəsinədək yüksəl- mişdi. Müharibədə göstərdiyi hünərə görə bir çox orden və medallarla təltif olunmuşdu. İki dəfə "İgidliyə görə" medalı almışdı. "Qırmızı Ulduz" ordeninə, "Böyük Vətən Müharibəsi" ordeninin iki dərəcəsinə (I və II dərəcələri) la- yiq görülmüşdü.

Həyat hadisələrinin bir-biri ilə bəzən qərübə təzadları, bəzən də ağıla gəlməz harmoniyası olur. 1945-ci il mayın 9-da - Qələbə günündə ya- raları artıq qaysaq bağlamış gənc Əliəğa Quliyev sanki bir anlığa yuxudan ayılır. Yadına düş-ür ki, 9 may onun doğum günüdür və artıq ne- çə ildir, yəni müharibə başlandıqdan bu, heç ya- dına da düşməyib. Ətrafdakılar da onu ad günü münasibətəli təbrik etmək iqtidarında, əhval-ru- hiyyəsinə olmayıblar. Birdən ona elə gəlir ki, təzədən doğulub, yeni bir həyat yaşamağa baş- layır. Tarın cazibəsi isə onu hər an özünə çəkir...

Əliəğa Quliyev az qala peşəkar hərbcü ola- caqdı. Komandanlıq belə qərara gəlmişdi. Çün- ki müharibə illərində onun hərbcü kimi yüksək keyfiyyətləri üzə çıxmışdı. Keçmiş SSRİ-nin si- lahli qüvvələri Əliəğa Quliyevin şəxsinə istə- dadlı bir zabiti, sərkərdəni görürdü. Lakin bu karyeraya dahi Üzeyir bəy "mane olur". Nə yaxşı ki, mane olur...

Üzeyir bəy Hacıbəyli gələcəyin böyük tarzə- ninin həyatında ikinci dəfə əhəmiyyətli rol oynayır. Belə ki, dahi bəstəkar ölkənin hərbi rəh- bərliyinə müraciət etdikdən sonra onun ordu- dan tərxis məsələsi baş tutur.

Bununla da müharibədən bir il keçəndən sonra döyüşçüyə öz evinə qayıtmaq qismət olur. Gələn kimi yenidən tarı sinəsinə sıxır...

1946-cı ildə həyat və sənət yolları Əliəğa Quliyev böyük sənətkar Əhməd Bakıxanovla

rastlaşdırır. O, Əhməd Bakıxanovun rəhbərlik etdiyi ansamblda beş ildən artıq çalışır. Burada konsertmeystər olur. Ansabl Əliəğa Quliyev- in sənətində əsl məktəb rəlonu oynadır. O, burada elə püxtələşir ki, 1951-ci ildə artıq özü xalq çalğı alətləri ansambli yaradır.

Böyük ürəyə, qayğıkeşlik, sənət eşqi, inam və vətənpərvərlik kimi gözəl keyfiyyətlərə ma- lik olan Əliəğa Quliyev Azərbaycan xalq musiqisini ürəkdən sevən və onun keşiyində səda- qətlə duran sənətkarlarımızdan idi. Muğamlarımızın gözəl bilicisi kimi sola ifası ilə onlara sanki yeni həyat bəxş edirdi. O, muğam opera- larında müvəffəqiyyətli çıxış etmiş onlarla mü- gənnimiz müəllimi olmuşdur.

Eyni zamanda, özü də zəngin yaradıcılıq yolu keçmiş, yorulmadan ifaçılıq məharətini nümayiş etdirmişdir. Silsilə konsertləri milli musiqimizin təbliğində mühüm yer tutmuşdur. Onun ürək oxşayan, qəlbləri titrədən çalğısı ilk dəfədən dinləyicilərin yaddaşına həkk olunur- du. Klassik muğamlarda hər güşəni necə ifa et- məyi, onun melodik və ritmik cəhətlərini necə açmağı, hər xalı necə vurmağı yerli-yerində bi- lən sənətkar idi.

Ustad tarzən həmişə muğamlarımızın saf-laşması üçün yeni yollara, ciddi axtarışlara can atırdı, bu zəngin xəzinənin dəridən dəyrə- nilməsi yolunda yorulmadan çalışırdı. Milli musiqimizi təbliğ edən tarzənin repertuarının əsas hissəsini muğamlarımız təşkil edirdi. Onun hər şöbəsi, hər güşəsi sonu görünməyən ümman, dərin bir dəryədir. Bu dəryaya baş vurmaq, onu canlandırmaq həm mürəkkəb, həm məsuliyyətli, həm də xüsusi zövq bəxş edən işdir. Bir sözlə, Əliəğa müəllim sarı sim- lə möcüzələr yaradır.

Kamil sənətkar müxtəlif illərdə Bülbül, Se- yid Şuşinski, Xan Şuşinski, Zülfü Adıgözəlov, Şövkət Ələkbərova kimi xalq tərəfindən sevilən görkəmli müğənniləri müşayiət etmişdir. Müşayiət tarçalından ikiqat musiqi duyumu və ifa bacarığı tələb edir. Həm xanəndəyə, onun oxu- ma tərzində improvizə üsullarına tabe olmaq, onu "izləmək", həm də öz fərdiliyini, alətin tex- niki imkanlarını yerli gəldikdə üzə çıxarmaq

müşayiətinin dəqiqlik və diqqətinin göstəricisidir. Bu baxımdan ustad xanəndələrin tələblərinə cavab verən ifa göstərmək Əliəğa Quliyev üçün böyük məsuliyyət idi.

"Leyli və Məcnun" operasının radioyazılışı Əliəğa müəlliminin tərda solə ifası ilə aparılıb. Operadan söz düşmüşkən, Ə.Quliyev Yavər Kalantəri, Əlvənsət Sadiqov kimi opera müğənilərini də məhəratlə müşayiət edib. Sonralar bu sıraya Rübəbə Muradova, Əbülfət Əliyev, Sara Qədimova, Gülağa Məmmədov və başqaları qoşulmuşlar. Daha sonra onun tarının sədələri altında İslam Rzayev, Süleyman Abdullayev, Sabir Mirzəyev, Arif Babayev və başqaları çıxış etmişlər.

Özünün yaratdığı ansamblda ətrafına çoxlu istedadlı gəncləri toplaya bilmişdi. Bunlar həm müxtəlif alətlərin bacarıqlı ifaçıları, həm də müğənnilər idi.

Əliəğa Quliyevin ansamblında Teyyub Dəmirov, Baba Salahov, Əhsən Dadaşov, Hafiz Mirzəyev kimi peşəkarlar çalışırdı. Maraqlıdır ki, bir zamanlar Ə.Bakıxanovun ansamblında püxtələşib musiqi kollektivinin rəhbəri kimi yetişən tarzunun sonralar öz ansamblından yeni ansambıl rəhbərləri çıxır. O, yetirmələrinin həm təhsildə, həm də şəxsi həyatda qayğıları ilə maraqlandı. O, elə bir səmimi ünsiyyət yaradırdı ki, onu sirdaş sanar, dərdlərini, sirlərini deyərtilər. Əməkdar artist, müğənni Yaqut Abdullayeva gənclərin dostu və müəllimi olan unudulmaz sənətkarı belə xatırlayır:

- Əliəğa müəllim həssas, diqqətçil insan idi. Tanıdığı insanların uğurlarına ürəkdən sevirdi. Mən də mahnılar, təsniflər ifa etmək istəyirdim. Xoş təsadüf nəticəsində ustad sənətkarla rastlaşdım. Məqsədimi bilcək gülməyə-yib: "İfani eşitmişəm, qızım. Şirin, mələhətli səsin var. İstədiyən vaxt ansamblımızla məşq etməyə gələ bilərsiniz" - dedi. Ürəkəndim, qürur hissi duydum. Bir neçə bəstəkar və xalq mahnılarını lentə yazdırdım. Əliəğa müəllimi tarımiza heykəl qoyan sənətkar kimi tanımışam, tanıyıram da..."

Görkəmli tarzun Əliəğa Quliyev müxtəlif təşkilatlarda çalışmışdır. 1951-1955-ci illərdə

Azərbaycan radiosunda baş redaktor və xalq çalğı alətləri ansamblının rəhbəri olmuşdur. Sonrakı beş ildə Opera və Balet Teatrında solist-tarzun kimi fəaliyyət göstərmişdir. Onun "Rast", "Mahur-Hindi", "Bayatı-Şiraz", "Bayatı-Kürd", "Hüməyun", "Çahərağ", "Çoban bayatı", "Şüştər" və digər muğamlarımızın ifasına çoxları məftun olurdu. 1960-cı ildən 1966-cı ilədək isə filarmoniyada xalq çalğı alətləri ansamblının rəhbəri işləmişdir. Bundan sonra bir neçə il Rəşid Behbudovun rəhbərlik etdiyi "Mahnı teatri"nda solist-tarzun kimi fəaliyyət göstərmişdir.

1969-cu ildə yenidən filarmoniyaya qayıdaraq orada xalq çalğı alətləri ansamblının rəhbəri kimi çalışmışdır. 1978-ci ilədək bu vəzifədə olmuşdur. Həmin vaxtdan 1995-ci ilədək isə Azərbaycan Dövlət Qastrol-Konsert Birliyinin xalq çalğı alətləri ansamblının rəhbəri və musiqi konsertlərinin təşkilatçısı - rejissor işləmişdir.

Əliəğa Quliyevin tarının tərənləri Azərbaycan sərhədlərini aşmış, bir çox xalqların nümayəndəsi olan dinləyici və tamaşaçıları da heyran etmişdi. Onun yolunu həm keçmiş SSRİ məkanının müxtəlif yerlərində, həm də yaxın-uzaq xaricdə gözləyirdilər.

Tarzun bir çox dövlət səviyyəli tədbirlərdə, keçmiş ittifaqı əhatə edən çoxsaylı müsabiqə, festival və digər musiqi məclislərində iştirak etmişdir.

Bir sözlə, Əliəğa Quliyev bu sənətə mənalı ömrünün 65 ilini bəxş etmişdir. 30-dan çox ölkədə Azərbaycan musiqisini tarin sehrli pərdələrinin köməyi ilə insanlara çatdırmışdır. Bunlar Avropanın, Asiyanın, Afrikanın müxtəlif yerlərindəki ölkələrdir: Hindistan, Malta, Yəmənlə, Macarıstan, Misir, Çexiya və Slovakiya, keçmiş Yuqoslaviyanın ayrı-ayrı məkanları, İordaniya və s. Ustad tarzun Paris, Neapol, İstanbul, Varşava və digər böyük şəhərlərin ən geniş konsert salonlarında alqışlanmışdır.

O, 1971-ci ildə Moskvada keçirilən Ümumdünya Musiqi Konqresində müvəffəqiyyətlə iştirak etmişdi. İki il sonra - 1973-cü ildə Almatıda, Asiya Ölkələri Xalqlarının Musiqi Festivalında da çıxışları eyni uğurla keçmişdir.

1983-cü ildə ustad sənətkarın tarı "Daşkənd - Qızıl Payız" müsabiqəsində, UNESCO-nun himayəsi altında keçirilən mütəbər musiqi məclislərində səslənmişdi.

Qastrol səfərlərindən söz düşəndə bir təqdirəlayiq faktdan da yan keçmək olmaz. Dünyaşöhrətli Rəşid Behbudov "mahnılarla eldən-ələ gedərək" çox hallarda Əliəğa Quliyev də tarı ilə birlikdə onunla yanaşı olmuşdur.

Əliəğa Quliyevin görkəmli müğənnimiz Zeynəb Xanlarova ilə sıx yarıdıqlıq əlaqələri, səmərəli əməkdaşlığı vardı. Bu da müğənninin təkcə Azərbaycanda deyil, onlarca digər ölkədə verdiyi konsertlərdə öz bəhrəsini göstərirdi.

Əlbəttə, bu dərəcədə kövrək duyğulu, incə qəlblə, musiqiyə bütün varlığı ilə bağlı olan insanın özü də mahnı bəstələməyə bilməzdi. Müxtəlif vaxtlarda ürəyindən qoşan həmin melodiyalar "Dağlar", "Alyanaq", "Vüsal nəğməsi", "Əmək mahnısı", "Pambıqçı qızlar" və digər uğurlu nəğmələrə çevrilmişdi.

Xalq artisti, professor Ramiz Quliyev öz görkəmli həmkarını belə xatırlayır:

- Əliəğa Quliyev uşaq kimi pak, məsum, olduqca xeyirxah bir insan idi. Mən çox insanlarla, mədəniyyət, incəsənət xadimləri ilə ünsiyyətdə olmuşam. Səfərlərdə, böyük məclislərdə olmuşuq. Əliəğa müəllim kimi böyük-küçük yeri bilən, ağayana, gözütöx, saxavətli insan görməmişəm. O, köhnə kişilərin ruhunu, koloritini həm şəxsi həyatda, həm də musiqidə yəşədən tək-tək insanlardan idi.

Əliəğa Quliyevin müşayiəti ilə uzun illər muğamlar, təsnif və mahnılar oxumuş mərhum xalq artisti İslam Rzayevin xatirələrində isə bu sözləri oxuyuruq: "Əliəğa Quliyev kimi sənətkarın yoxluğu səhnədə bir boşluq yaradıb. Onda Əliyev bəyin, Qurban Pirimovun, Əhməd Bakıxanovun, Mansur Mansurovun nəfəsi vardı. Biz dünyanın bir çox ölkələrində bir yerdə çıxış etmişik.

Əliəğa müəllim hər bir müğənninin ürəyinin sarı siminə toxunan böyük sənətkar idi. Mən onunla səhnədə özümü çox güclü və inamli hiss edirdim. Əliəğa müəllim böyük həyat yolu keçmişdi, Üzeyir bəyin tərbiyasını görmüşdü.

Onun kövrəkliyi, şirinliyi, milli cizgiləri bəstələdiyi, çaldığı musiqilərdə idi. Mən onu tarımiza heykəl qoyan sənətkarlardan biri kimi qiymətləndirirəm".

Deyənlər də təsdiq edir ki, Əliəğa müəllim xasiyyətcə sadə və səmimi insan olub. Gənc musiqiçilərə həmişə qayğı və məhəbbətlə yanaşıb. Vaxtilə böyük ustadların ona göstərdiyi dəstəyi heç vaxt unutmayıb. Odu ki, özü də sənətə gələn gənclərə bir müəllim kimi əl tutmağa çalışıb.

Sağlığında Əliəğa Quliyevi tanıyanların sözlərinə görə, o, həmçinin çox yüksək mədəniyyətli insan olub. Heç kəsin pishiyini istəməyib. Böyük sənətkarın yaradıqlığında da, şəxsi həyatında da azərbaycanlıq ənənəsi hökm sürüb. Başqa sözlə, onun həyatını başdan-başa milli koloritlə bəzəyib. Əliəğa Quliyev gözəl ailə başçısı, yeddi övlad - iki oğul və beş qız atası olub.

Bütün bunlarla bəhəm Əliəğa müəllim ciddi, məsuliyyətli insan idi. Buna görə də sovet dönməində ona bir sıra icimai vəzifələr də həvalə olunmuşdu. Məsələn, o, uzun müddət Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında partiya təşkilatının katibi, Azərbaycan Dövlət Qastrol-Konsert Birliyində həmkarlar təşkilatının sədri kimi fəaliyyət göstərmişdi.

Mahir tarzunə ümumxalq məhəbbəti öz əksini Azərbaycan dövlətinin ona verdiyi yüksək qiymətdə tapmışdır. Ə.Quliyev 1960-cı ildə respublikanın əməkdar, 1989-cu ildə isə xalq artisti fəxri adlarına layiq görülmüşdür.

Azərbaycan xalqının həmişə qəlbini rıqqətə gətirən, sevilən və heç vaxt öz qədir-qiyəmətinə itirməyən tar bu gün tarzınların yeni dəstəsinin barməqları ilə dilə gəlir. Şairin haqlı olaraq "Səni kim unudar?" deyə müraciət etdiyi bu milli alət hər gün səslənir, hər an "oxuyur". Bəli, tarın özü kimi onun mizrablarını çalğı ilə dilləndirən böyük sənətkarlar da əbədiyəsərdirlər. Unudulmaz sənətkarimiz Əliəğa Quliyev məhz bu cərgədədir.

• İ.ƏLİYEV